

Vychází 1., 10., 20.,
každého měsíce o 10.
hod. Expedicí se nachází
v obchodnictví musikalii
u „Beethovena“ u Ro-
berta Veita v No-
vých alejích č. 116. Kdo
všechna čtyři čtvrtletí
odebere, obdrží praemii.

DALIBOR.

Předplácí se: čtvrtl. 1 zl.
půll. 2 zl., celor. 4 zl.
rak. č. S poštou: čtvrtl.
1 zl. 15 kr., půll. 2 zl.
30 kr., celor. 4 zl. 60 kr.
rak. čísla. Pro státy ně-
mecké: půlletně 1 tol.
10 nov. gr., celoročně
2 tol. 20 nov. gr.

Hudební časopis s měsíční notovou přílohou a s roční praemií.

Odpovědný redaktor:

Emanuel Meliš.

1. prosince.

Nakladatel:

Robert Veit.

Naše staré písně.

Otevřely stavěké se hroby,
a z nich místo starobylé písňe
vyřinou se mocně dávné písňe, —
zpěvní svědkové to zašlé doby.

Zpíval národ! — Jeho jaré zpěvy
zacbovaly obraz dávné síly,
mužův ráznost, bolnou něhu děvy, —
jsou jak otcové a matky byli.

A teď lid náš v zpěvu dostonává;
jeho píseň bolův svět je celý,
jeho píseň však též rozveselí
toho, jehož pláč už dokonává.

Doplakali jsme a doželeli,
odvrhli jsme stavěké své tísňe,
mocně, jaře, otcové jak pěli,
nové zavznějí zas lidem písňe!

Jaroslav Zásnucký.

Změna času.

Tam podle skal na divé stráni,
kde prostý jonák skoty pase,
dub starý ku zemi se sklání
a o minulém dumá čase.

Pod stínem svým u mládí jarém
uhostil jednou Žižku reka,
o němž až podnes v věku starém
sní a na příchod jeho čeká.

Dnes opět statný muž tam sedí;
i ten je sto věst předkův jilec,
však z očí jeho zráda hledí —
toť mrzký jenom — odrodilec.

A. Körschnérova.

Václav Jindřich Veit.

Životopisný nástin, podává redaktor.

Znáte slavné jméno V. J. Veit? O jak byste neznali věhlasného skladatele komorní hudby, jehož ducha-
plná kvartetta a kvintetta ve vlastech slovanských a
německých ano i ve Francii a Americe zaznívají. Kdoby
neznal jeho roztomilé a půvabné skladby pro piano,
jeho rázné a mistrné sbory? Jeho překrásná mše, jeho
výborná synfonie, ouvertury došly všude nejskvělejšího
výsledku, a získaly mu jedno z nejprvnějších míst v ny-
nějším světě hudebním. Z té příčiny vidíme se nuceni,
několik dat životopisných o našem znamenitém krajanu
a vlastimilu ctěným čtenářům sdělit.

Veit Václav Jindřich, c. k. krajský přednosta
v Chebu, narodil se dne 19. ledna 1806 v Řepnici v se-
verních Čechách. Otec jeho, zámožný pachtýř panského
dvora, jsa dobrým houslistou a tenoristou, zpozoroval
záhy velkou náklonnost synovu k hudbě, a dal jej u
učitele na klavír učiti. Brzy na to vstoupil Veit do
gymnasia Litoměřického, kdež se dále v hudbě cvičil,
při službách Božích na varhany hrál, ano i komponovat
počal. V patnáctém roku svého stáří (1821) poslal ho
otec na vysoké školy Pražské. Však rok na to zemřel
otec i matka jeho, a on nemaje žádného jmění, musel
výživu u vyučování v hudbě hledati, a s největší pil-
ností učil se na piano. Tato smutná katastrofa vedla
k jeho štěstí, neboť učinila z lehkovážného, bezstarost-
ného mladíka náhle vážného a povážlivého muže. Pu-
zení ku komponování vzniklo u něho velmi živě, a ne-
maje theoretických kněh, studoval v bibliothéce díla
Kirnbergera a Marburga, zabral se do partitur Don
Juana a Requiem, a použil všech theoretických děl,
jichžto se dopítiti mohl. Vedle toho hrál Veit na roz-
ličné nástroje (housle, cello, flétu atd.), a komponoval
velmi pilně v každém druhu hudby, dosáhl jasnějšího
přehledu v theorii, obratnosti ve formách a osvědčil se
i v praktické hře co zdatný pianista. Odbyv právnická
studia a předepsanou praktickou zkoušku, vstoupil roku

1831 k Pražskému magistrátu do praxi. Hudba, která mezitím trochu na stranu odložena byla, stala se nyní jeho výhradním mimotním zaměstnáním a to se vši horlivostí. Avšak ještě pořád byl *Veit* jen v kruhu svých přátel co hudebník znám. Tu dávalo se roku 1835 na přimluvu Hüttnera, profesora cella na konservatoriu Pražském, v zábavách komorní hudby profesora Pixise, quintetto od *Veita*, ježto se nad míru libilo, a později u Hoffmeistra v Lipsku tiskem vyšlo. Nyní si prorazil *Veit* cestu do veřejnosti, a v následujících letech následovalo několik jeho quartett, quintett, koncertní ouvertura pro orchestr, několik svazků písní a několik skladeb pro piano. Nejvíce rozšířilo se jméno *Veitovo* třetím quartettem do Es, ježto od bratrů Müllerů roku 1830 v Praze, v Drážďanech, Lipsku a v Berlíně se skvělými výsledky provozováno bylo. Na začátku roku 1841 dostal *Veit* z Cách nabídnutí, by tam ředitelství hudby přijal. *Veit* odebral se tam v květnu 1841, avšak již v srpnu téhož roku vrátil se opět do Prahy k svému úřadu, jelikož se mu poměry v Cáchách, ani trapné služby kapelníka nelíbily. A opět byla hudba mimotním jeho zaměstnáním, a čím výše povyšován byl na vyšší úřady, tím méně bylo mu času popřáno ku komponování. Brzy po návratu z Cách roku 1843 vyšlo od *Veita* quintetto do C-moll, ježto v Paříži samé sensací způsobilo. V letech 1844 a 1845 harmonisoval a z části komponoval nápěvy ku Litoměřickému katolickému zpěvníku, při čemž mu Kittl, Pič a Škraupové nápomocni byli, a získal si tím o kostel *veliké zásluhy*. Je to velmi objemné dílo, kteréž zvláště v novějších časech vždy většího uznání dochází.

Roku 1847 přijal *Veit* ředitelství jednoty k zvelebení kostelní hudby, a svou obeznaností toho docílil, že i v osudném roku 1848 škola varhanická šťastně se udržela. Roku 1852 vyšlo od něho quintetto do A (op. 29), je následovaly skladby pro piano, zpěv a pro kostel. Jeho dílo op. 44 jest slavnostní mše do D-dur, jež se 25. července 1857 v Praze v chrámě u sv. Jakuba dávala a kteráž u Spiny ve Vídni tiskem vyšla. V celku složil *Veit* čtyry quartetta pro smyčcové nástroje, pět quintett, pět sešitů písní pro jeden hlas s průvodem piana, tři sešity písní pro mužský sbor, malé i větší skladby pro piano, koncertní ouverturu, malé kostelní komposice a slavnostní mši.

Ačkoliv byl V. J. *Veit* jen německy vychován, přec nezanedbával nikdy řeč českou a učil se co c. k. úředník s největší pilností jazyku českému, a může mnohemu rodilému Čechu za vzor sloužiti. To do svědčuje zvláště okolnost ta, že se při každém podniknutí v české hudební literatuře zúčastnil. Mimo některé krásné české sbory, které slovutný *Veit* r. 1848 a 1849 složil, přispěl v novějším čase svými výbor-

nými skladbami pro piano: půvabnou *idyllou* a *im-promptum* k Daliboru, svým zdařilým českým quartettem: „*Pozdravení pěvcovo*“ k Záb. ji, vydal několik českých písní národních pro čtvero hlasů a obírá se nyní komponováním většího díla na báseň Erbenovu: „*Májová noc*.“ Nesmíme mlčením pominouti jeho krásnou symfonii, ježto se poprvé v Lipsku v koncertě „Gewandhausu“ a r. 1860 v Praze v koncertě Škraupově s velkým úspěchem provozovala. Nejnovější *hotové* dílo *Veitovo* je *trio* pro piano, housle a cello, o němžto jsme se v Daliboru u příležitosti Dreyschockova matinée zmínili. Skladby *Veitovy* mají *vůbec* překrásný poetický vzlet, bujarou obrazotvornost, nelíčený cit, z nehlubších tajin srdce vyplývající a efektní střídání hlasů a nástrojů.

V. J. *Veit* je muž všestranně vzdělaný, přívětivý, horlivý Čech a vlastimil, přitom skromný ale ryzí a pravý umělec. Prejeme slavnému našemu výtečníku, aby ho Bůh ještě mnohá a mnohá leta k oslavě vlasti naší zachoval a aby nás Musa jeho genialními plody hojně obdařila. Dejž Bůh!

Slovo o klavírní a varhanní hře našeho času.

Sepsal K. Fr. Pitsch

(Dokončení.)

Pozorujeme-li naproti tomu stav *varhanní hry*, shledáváme, že zájem pro *piano* co převládající salonní nástroj *všeobecný* jest, co zatím *varhany* jen vlastní zasvěcence umění k svým rozhodným ctitelům počítají, anto polifonová věta, okolo nížto se vlastní varhanní hra otáčí, totiž *fuga* a v tomto způsobě držaná preludia, ve svých umělých kombinacích jen od znalců poznána a oceněna býti může. *Klavírní hra* v přísném smyslu a ve své bytosti co pravé studium poskytuje v nejkratším čase vděčnější výsledky než *hra varhanní*, která již samo pro sebe mnohem více těžkostí zaujímá a až k značnému stupni dokonalosti vedena mnohostranné, vědecké znalosti požaduje. Aby se na varhany jen obyčejně, ale umění přiměřeně hrálo, je nevyhnutelně třeba dokonalé znalosti *čisté věty* a velké obratnosti v *umění modulačním*. Avšak jaké harmonické a kontrapunktické znalosti požadují se teprv, když se na danou tému kontrapunkticky improvizovati má? Jakého hudebního bystrohledu je zapotřebí, aby se varhaník v uspořádání hlavní myšlenky ve všech možných obrazech hned s dobrým vkusem vyznal? Jaká pravidelná zručnost prstů se předpokládá, by na větším, často velmi těžkém varhanním stroji rychle *notové* figury s jasnou elegancí a správností se provedly?

Seznámil-li se varhaník co možná s rychlým *zacházením s manualem*, k čemuž při dobrém předpokládaném talentu nejstálější pilnost s velkým nákladem času se připočísti musí; není ještě docela u konce; značná část studií připadne *pedálu*, čímž teprv vlastně imponující obrovský nástroj svou vážností do řady mu příslušící vystoupí. Účinek hluboce promyšlených a duchaplně kombinovaných skladeb přísného slohu dá se pozorovati nejlépe na tomto nástroji. Velkolepých a mohutných efektů může se toliko pomocí silného uměle disponovaného pedálu, kterýž ne zřídka v *obligatním vedení* vykračuje, docíliti; pročez má se starati škola o samostatné pohybování nohou užíváním obyčejné a umělé aplikatury. Stojí-li to ale již nesmírně mnoho cviku a času, aby se u klavírní hry prsty pomocí studií na samostatnost zvykly; jakž teprv vypadá to při ne-japných a neobratných nohách, k čemuž se mimo to přidruží mnohé nezpůsobnosti, které stojí na podstatě nestejně bohužel stavby rozličných pedálů.

Komuž nejsou snad známé ony *oboční varhany*, kdež za první manual jen tak zvanou lomenou oktávu v bassu a pedál jen 12 kláves pro oko a 12 pro sluch mají? Toť skutečně nezpůsobnost, kterouž za našich časů žádná námitka ospravedlniti nemůže! Nemá-li obec dostatečného jmění, aby si dokonalých větších varhan zříditi mohla; nuže necht' užije malého kápítálu k vystavení malého varhanního stroje s nemnohými ale solidními rejstříky a s úplným pedálním objemem a takto cíle se dokonale dosáhne a učiní se jednou konec neřestem, kteréž varhanárství v naší vlasti vymítiti může.

Se vším právem možná zvolati: Ať jsou dokonalé nástroje a zajisté hra na varhany se zlepší! V špatných varhanách spočívají z větší části překážky, které se pokroku v umění varhanním na odpor staví.

Vzdělávání téhož umění je věci nejsvětějších zájmů náboženství. Pisatel těchto řádků mluví zde co muž v oboru varhanictví zkušený, jemuž toliko o věc samu se jedná. Velkými sumami se často plýtvá, by se zakoupily nástroje, které žádného jiného účele nemají, než aby se bachantickým radostem vyhovělo; o vystavení dobrých varhan pro svatyni Boží se však často nedbá a bídný *posiliv* bez pedálu je často v dosti prostorném chrámě *doprovazecí* nástroj pro *choral*, jenž křesťany zbožností nadchnouti a city k nebesům řídití má. Jaké to povzbuzení pro varhaníka a jaká pobudka zdokonaliti se v umění, kterémuž bez toho s takými obtížemi naučiti se možná! Pročez dlužno chválu vzdáti oněm, kteří se o lepší stav varhan starají.

Karakteristika tónin.

Podává redaktor.

(Pokračování.)

As-dur. Krásovědecký charakter této tóniny je zbožná mysl; na vlnách těchto zvuků zdá se duch a duše plouti do krajin nebeských a nadsmyslných bytostí; v tónině této modlí se raněné srdce a zbožnému nářku propůjčuje soucitně své tóny; ale též hrobový tón: smrt, rov, zetelelost, poslední soud, věčnost se všemi svými tajnostmi leží v jejím oboru. Pročez moduluje tak ráda k tónině f-moll po těžkomyslnosti a hrobě bažící, k tónině des-dur slasti a strasti dýchající a v enharmonické změně tónu k e-dur, kteréž ještě sice ne úplného avšak více než polovičného uspokojení poskytuje. Tak užívá tóniny této s velkou pravdivostí *Romberg* ve svém nádherném sboru „Čirém klínu svaté země“ (ve skladbě „Zvon“). K. M. z *Webrů* v arii Agatině „A zdaž se mraky zahalují“ a L. *Beethoven* ve svém „Fidelio“, kdež při úvodu k Florestanově arii v žaláři kolísáním mezi f-moll a as-dur též bez slov již patrně vyjádruje hrůzu a mráz tohoto místa, předběžná znamení smrti a touhu vězně po věčném poklidu.

B-moll. V dušeslovním ohledu je tónina tato patrně zvláštník, kterýž zahalen jsa havem čiré noci vždy trochu nevrlý a se všemi a vším rozdvojený jest, kamž pohledne; zřídka vždy vyhlíží přívětivě a mile. Úsměvek proti Bohu a celému světu, nespokojenost s sebou až ku přípravě k samovraždě, hluboký, srdcelomný bol dobré duše, jež však již sama sebe více nezná, zní v těžkých akkordech tóniny této, kteréž zdají se vycházeti z nejhlubších hlubin zasinušilé, těžkomyslné melancholie. Užívá-li se jí v modulaci neb mimochodem, leží pak též pošklebek a úsměšek na pravdu a cnost, bezbožnost, potouchlost, tropení nezbednosti člověka, všech ušlechtilých citů neschopného, v jejím oboru. Co důkaz uvádíme dvě místa z Mozartova „Don Juana;“ první hned z prvního terzettu místodržitele, Don Juana a Leporella od 8. taktu andanta; druhé z veselé arie Don Juana: „Otevřte sklepy,“ při slovích „Mezi tím hlukem, chci lovit v kalnu“ atd.; obratnější přechod nemohl Mozart zde ani voliti.

C-dur. Co se dušeslovného významu této tóniny týče, objevuje se zcela *čistý*. Charakter její jest nevinnost, prostota, naivnost, dětská řeč. Všechny bližší ležící tóniny, n. př. E-moll, G-dur a jiné přejdou v ní s nevýslovnou lahodností, kdež pak srdce a sluch nejuplněnějšího uspokojení docházejí. A skutečně zní tyto city mohutně povzbuzující z pochodu neb válečné písně do C-dur. Avšak lépe se hodí tónina tato k vyjádření nevinné veselosti, venkovského přirozeného života, jakož

z druhé strany k vyjádření síly, pevné a nezvratné vůle, kteráž ještě vytrvalejší se stane čistým vědomím v dobré a pravé věci. Tak pronese n. př. o Don Juanu socha své strašné „Ano“ v nejhlubším E; avšak Mozart nepojme tón tento v příšerných ústrašných zvucích; nýbrž v čistém C-dur, v jasném to tónu blaženého míru, posluchač tuší tímto takřka čistší jasnost ducha, ačkoliv uvnitř se chvěje s Leporellem, jenž návzdor svému trnoucemu úžasu. jsa okouzlen vyšší, pravdivou a lepší mocí. tetěž poklidové tóniny se uchopí. Taktéž a snad z té příčiny vychází celé první finale dotčené opery navzdor bližším a dalším charakteristickým výhybkám (Ausweichung) v celku přec hluboko významně z C-dur. Zpomeňme si též na sbor z Haydnova „Stvoření“: „Ta sláva Tvůrce, chvála dne druhého“ a na druhý tamtéž: „Ta nebesa vypravují čest boží atd.; ký nevinný, zbožný cit, jakou čistotu srdce, jak hluboce dojímavou dětskou řeč pronáší zde tónina C-dur!

Cis-moll. Ohledem na dušeslovný význam je Cis-moll tónina kajícího nářku, důvěrného hovoru s Bohem, s přítelem a družkou života; vzdechy neuspokojného přátelství a lásky, nejvřeější touhy a nejsnažnější žádosti leží v jejím oboru; Vedle Beethovenovy světoznámé sonaty Cis-moll zpomeňme si na nádhernou píseň Fr. Schuberta „Poutník“ (Wanderer). S jakou pravdivostí počíná zde v tónině Cis-dur, kteráž tajnou bolestí zápasí, v Boha se důvěruje a hlubokou fantasií oznamuje, přejde pak do Fis-moll a odtud do Cis-moll, kdež poutník v truchlící pozorování se pohříží se slovy: „Tichounce jdu; slast žádná zde a vzdech se táže povždy kde?“ Uchvatný je nápotom jeho s nadějí smíšený, radostný a toužebný pohled na vlasť, kdež poutník v příbuzném a velebném E-dur zpívá: „Kde jsi má země kochaná, vždy tušená, nepoznaná; k závěrce pronáší poutník beznadějný vzdech: „Kde jsi?“ pak v kvílicím Cis-moll, kteréž konečně se slovy: „A jako duchů duch to zní, tam, kde ty nejsi, štěstí dlí;“ nejkrásnější a nejspokojnější odpovědi dochází v hlubších zvucích tóniny E-dur, která mnohými známými dissonancemi zadržena byvší konečně něžně dozní.

C-moll. Co se dušeslovného charakteru této tóniny týče, není žádná ze všech příhodnější k úplnému vyjádření určitého, vyššího citu, jak tato. Vyjevení lásky a spolu nářek nešťastné lásky vane z těchto jemně tavivých zvuků; každé nytí, každé toužení, každé vzdychání rozkochané, hluboce citícího a žádného podvodu neschopné lásky, dojde tóninou touto nejúchvatnější vyjádření. Ve své jasnosti a se svou čistou a jemnou dominantou G-dur překypujíc spolu nejsnažnější touhou jest výrazem vyšší a nejsvatější lásky, je vzdechem k tvůrci světla a nebes. V C-moll zaznívá tedy? mocně uchvacující

sbor v oratoriu „Juda Makabejský“ od Haendla: „Kvilte synové Judovi.“

D-dur. Co do dušeslovného významu jo tónina tato tónem triumfu, halleluja, válečného hluku a vítězného jásotu. Jak nádherně, jak hluboce dojímavě zazní v tónině této npř. Halleluja v Haendlově oratoriu „Mesiáš? Mlčením pomíneme čarokrásné a vábivé symfonie, mnohé mocně působící pochody, slavnostné zpěvy a do nebe jásající sbory a písně duchaplných skladatelů, zmíníme se tu toliko o Kašparově arii z „Čarostřelce“ od Webra: „Mlč, by tě nikdo;“ ačkoliv s D-moll počíná. Junker a Schubart považují tóninu tuto za jednu z nejveselejších; anto radostný hluk svorného davu odpovídá. Avšak též spokojenost, poklid srdce, myslící vláda rozumu, mužské vznešené vděky, jímžto se kvílicí nevinnost ženy v blaze působícím harmonickém kontrastu vstříc staví, zaznívají z těchto zvuků. To dosvědčuje bez odporu první místo Ottavia a Anny v prvním sextettu druhého dějství v Mozartově „Don Juanu“ a celé první finale v „Euryantě“ od Webra.

(Pokračování.)

Večerní zábava u svaté Cecilie.

Ze spisů měcholapa Pivovárka z Matonoh. Sděluje K. št.

(Pokračování.)

Pan Fagot a slečna Oboe, rozkládal mi velmi obezřele můj nebeský průvodce, pochází z prastaré rodiny, jejíž předkové sprostí venkované byli a nyní se na rozličné pokolení v hudebním světě rozvětvení nalézají; z otcovské strany pochází celé plemeno dudácké, z materské strany se odvozují venkovské šalmaje. Pan Fagot byl prý v mladých letech švarný pastýř. Vznesená dáma, nyní pensírovaná šlechtična Viola da Gamba počtila jej svou láskou blahosklonnou a dala jej na vyšší studie. Slečinka Oboe pásala dříve husy, kdež ji jistý znalec hezkých tváří nalezl a docela v tichosti udělal z husičky slečinku; jeho protekcí též dostala se Oboe za komornou k Její Vysosti kněžně Cecilii.

„Já řku!“ pravil mi sv. Foukal, „viděl jste pane Pivovárku slečnu Violu? — Onu dámu s bledými tvářičkami?“ — Aha, vždyť jsem věděl, že Vám zůstane rozum státi!“ — „Divnoť mi arci,“ odpověděl jsem, neb dle popisu jednoho pozemského škrabala měl jsem ji za kuchařku, jelikož dovede ku každé hudební soirée dobrou harmonickou omáčku připravit. Představoval jsem si ji jakožto osobu nadělanou, buclatou! „I chyba lávky!“ usmál se nejvyšší pan dozorce nad měchy větrníky a pišťalami, dáma, na kterouž Vy si myslíte je paní altoviola, její sestra. Rodina ta je velmi četná.

Panna však, na kterouž jsem Vás upozornil, upomíná více na květinu Violku, než na tělnatou kuchařku. Skutečně je slečna Viola modré Viole velmi podobna, avšak nelze mi se pouštět do takových modrých porovnání, neboť by se snadno říci mohlo, že rád na modro malují.

Svatý Foukal řeč svou náhle přerhl, ať slečna Viola právě kolem nás se brala. Její chod byl volně plynoucí vzlet, vlasy její rusé, oči modré. Celý jsem se do nich zakoukal — avšak vrchní polesný p. Trompeta mne z toho zakoukání náhle vyburcoval. Pan Trompeta je statečný muž, pracovitý avšak bez vtípů. Z počátku se jmenoval pan Roh, poněvadž mu jeho milenka, slečna Ozvěna několikráté notné parohy nastrčila, a jelikož celá jeho vzácná osobnost od paty až k hlavě nazvíce dutá jest, nazván jest také dle podoby své s vrtaným dřevem pan Trouba, což se později v elegantnější „Trompeta“ proměnilo; navzdor tomu trompetisté na zemi posud se domnívají, že mají právo na svět — jenom troubit.

Slečna Klarinetta opírala se o jeho rámě. Tato osoba se vlastně jmenuje Klarinka, vykládal sv. Foukal, a známo, že v hezkém jejím hrdélku hezký vězí hlas, ačkoliv pod Plesovým drobnohledem pozorován, velmi bledě vypadá. Tato slova mi nemilé šimrání na dlani působila, jelikož jsem spozoroval, že i nebešťané v materialismu si libují a byl bych s chutí na to sv. Foukalu podle světské noty zazpíval, kdyby mi právě nebylo napadlo, kde se nalezám.

Protož upustil jsem od svého hmotného zájmu a prohlídl si raději slečnu Klarinku. Její temné, ohnivé oko a tmavá pleť uvedly mně ihned na mysl onu krásnou zemi kde citrony a pomeranče rostou a nepřál jsem si v tomto blaženém okamžení nic, než býti klarinetistou, abych ji k ústům přitisknouti a podle chuti zhubičkovati mohl. Svátý Foukal spozorovav mé laskominy pravil ke mně: „Járku, Cypriánku, není všecko zlato, co žlutou barvu má, a upozornil mne při tom na její ostrý jazejček, jenž sice lahodně švitořiti, ale také spropadeně zavřísknouti umí. Slečna Klarinka je povolná, úslužná ano i líbeznou býti umí, pravil sv. Foukal s důrazem, ale, kmotrínku, musí na ni přijíti — kos.

Všeobecný šramot přerušil náš diskurs. Nejjasnější kněžna, svatá Cecilie chopila se taktírky, svého žezla. Okamžitě se orchestr shlukl. Vše křičelo, ladilo, smitcovalo a zatrubovalo. Já přiskočím k měchům a šlápnu. Šlo to, jako když namaže. Kněžna vzala A, načez počalo brnkání violin, viol a bas na všechny strany, až uši zalehaly. Přicházelo mi, jakoby s vrchu uvedení páni a paní samy sebe do rukou brali a samy sebe hvízdali, natahovali, nafukovali a smitcovali. I kalafuna nechybila. Ohromný orchestr se sestoupil. Všechny nástroje byly mocně zastoupeny. Z posauníků zvláště dva mou pozornost na se obrátili. Byli to staří známí. Jeden z nich byl ten samý tlustý anděl, který byl při zboření Jericha ono generální solo foukal a druhý byl posud neabsolvovaný konservatorista. Čiperný to andílek, který při soudním dnu ponejprv vystoupí a svým troubením do všech čtyř úhlů světa se produciovat bude, což, jak mi povídali, se znamenitým úspěchem se díti bude. Malý hrbatý serafin tloukl bubny.

(Dokončení.)

FEUILLETON.

Z Prahy.

Stavovské divadlo. Dne 20. listopadu dávala se „Norma.“ Hudba jest od Belliniho. Nevyčerpaná bohatost překrásných myšlenek ručí této itálské zpěvoře mezi jinými tohoto druhu vždy jedno z těch nej přednějších míst. An již blíže posouzena byla, zmíníme se krátce o jejím provedení. Slečna Luccova (Norma) osvědčila znamenitý pokrok jak ve hře tak i ve zpěvu; úloha byla tenkrát okrouhřejší a vážnější, než předešle: varovati však musíme slečnu před častým křičením vyšších tónů. I slečna Miková pohnula svým dušepným zpěvem obecenstvo k hlučnému potlesku. Pan Fektér (Sever) nenabyl až posud svého předešlého vydatného hlasu; ve výšce vládne jim velmi namáhavě a k tomu velmi nečistě. Výsledek si každý domyslí. Velmi dobrý byl pan Hertzsich co Orovist. Sbor hudebníků se svými neladěnými nástroji pohnul několikráté četné obecenstvo k hlasitému smíchu. — Velmi se nám

zavděčil pan Bachmann, předvedá dne 24. t. m. ke svému příjmu zpěvoheru „Othello“ s hudbou od G. Rossiniho. Tato sériovní opera podle znamenité truchlohry od Shakespeara sestavená, byla v roce 1816 složená a patří mezi nejznamenitější díla dramatická Rossiniho. Nad hrdinou, který velkou a brilantní úlohu dává, stojí mnohem výše, co se pojmutí a provedení charakteru týče, Desdemonu; tato úloha krásně a poeticky vedená dosáhne teprv ve 3tím jednání svého nejvyššího hudebního a dramatického stanoviska. To samé platí o celé zpěvohře. Overtura a skorem celé první jednání na Tancredu upomínající jsou díla slabá, mdlá a unavující; ačkoliv první finale a druhé jednání více půvabnosti obsahuje, osvědčuje Rossini své velké dramatické hudební vlohy v nejlepším světle v 3. jednání; zde teprv se genius skladatele vnořil a povznesl do charakteru Othella a Desdemony a tvořil jen nejvýtečnější věci. Provedení bylo dosti slušné; pan beneficiant byl hlučným potleskem při-

vítán a několikrátě tohoto večera vyvolán. Nejlépe podařilo se panu Bachmannu velké duetto s Jagem, an zde jak důrazná hra tak i dobrý přednes mnoho přispěly. Kdyby byl p. Bachmann — sit venia verbo — recitativy tak neodříkával, došla by úloha jeho skvělejšího výsledku. Slečna Luccová, jsouc též vlídně přivítána, předvedla nám zase jednu z nejlepších úloh. Desdemona žádá také, jak již podotknuto, výtečnou zastupitelkyni zpěvu i hry. Oboje bylo v pravé míře podáno a slečna mnohokrátě volána. Pan Fektér věnoval vděčné úloze Rodriga mnoho pilnosti; jsa úplně hlasu svého mocen, přednesl koloratury, ve zpěvohře vůbec převládající, velmi čistě a uhlazeně. Úloha Jagy leží panu Steinekovi nepohodlně; zná však tento rutinovaný zpěvák svou živou hrou všude obecnstvu vyhověti. Slečna Küglerová zpívala málokde zcela jistě; kdyby sobě směleji počínala, došly by výstupy její více platnosti. Poslední finale bylo vynecháno. Tempa byla někde velmi zdlouhavá a zase jinde velmi prudká. O provedení choru a pospolných kusů ponecháme sobě několik slov na podruhé. Četné obecnstvo věnovalo hudbě a vděčným úlohám zpěváků dost pozornosti, a bylo v potlesku velmi štědré. Dne 27. opakoval se po delším čase Wagnerův „Rienzi.“ Solové úlohy byly jsou dobře obsazené a jejich provedení již známé. P. Bachmann byl výborně disponován, a vydržel se svým hlučným hlasem až do konce. Slečny Luccová a Míková byly několikrátě s panem Bachmannem volány. O provedení vůbec zbývá málo podřilého upomenouti; lépe, když pomlčíme. Jeho císařská Vysost arcivévoda Frant. Karel počil představení svou přítomností a setrval až do konce 4lého jednání. E.

— Náš nadaný krajan a dvorní hudebník pan J. Ludvík, žák konservatoria Pražského a školy varhanické pod ředitelem Pitschem, dostal od ředitelství Mnichovského dvorního divadla, jehožto orchestrálním údem jest, čestné nabídnutí, aby pro dvorní divadlo komickou operu složil. Text této opery je od režisera p. Christena a jmenuje se „Die Rache der Weiber“ (Pomsta žen). Pan Ludvík požívá v Mnichově všeobecné vážnosti a navzdor mnohým úskokům jeho nepřátel podařilo se mu přec šťastně co skladateli vyniknouti. Výtečný náš umělec složil tento rok mnoho nových skladeb, zvláště pro sbor, komická kvartetta, skladby kostelní a k slavnosti, upomínky na bitvu Lipskou, která se dne 16. a 20. v Mnichově dávala, slavnostní hymnu (text od H. Lingga), která, jak tamnější list „Neueste Nachrichten“ číslo 293 píše, plna efektu a melodií jest. Mimo to složil p. Ludvík k této slavnosti hymnu na 18. října (text od Stöckelmeiera) a řídil osobně hudební část této slavnosti. Dlužno podotknouti, že celá tato slavnost, která se v páně Knorrových místnostech v Mnichově odbývala, vyobrazena jest v Lipských novinách „Illustrirte Zeitung“ číslo 907 od 17. prosince, kdež viděti lze p. Ludvíka, an taktovkou celý hudební sbor řídí. Avšak nejen co skladatel, alebrž i co virtuos je pan Ludvík chvalně znám, zvláště vyznačil se náš krajan mistrným provedením těžkých míst pro hoboj v operě „Švýcarská rodina.“

Výtečná virtuoska na housle, sl. Rosa d'Or, koncertovala před nedávnem v Hořelci (Görlitz) v pruském Slezsku s nejskvěleším výsledkem. Tamější noviny nemohou dosti její umělecký zápal a její skromnost vynachváliti. „Ve fantasii-caprices,“ píše jistý tamější list, ja-

kož i v melancholii od Prume osvědčila mistrovství v elegickém a humoristicko-čtveračivém přednesu a v karnevalu Benátském ukázala, že nejohromnější těžkosti na housle s největší jistotou a shodností překoná. Neobyčejnou sběhlost má též slečna Rosa d'Or ve flageolettu, kdež ji i při nejrychlejších passážích žádný tón neselže.“

— Zhotovitelé nástrojů pan Fr. Ludvík a pan Jos. Martinka v Praze, zhotovili pro cí. ruskou divadelní direkcí dle zavedeného Pařížského normalního ladění nové nástroje, které čistotu ladění a elegancí mechanismu v každém ohledu zvláště vynikají. Je to opět nový důkaz, jak se čeští průmyslníci snaží, by si prvního místa v tomto oboru uhájili. Dotčení zhotovitelé posílají své dřevěné a plechové nástroje též do Anglicka, Italie ano i do Ameriky. Při této příležitosti netřeba nám podotknouti, že náš věhlasný zhotovovatel nástrojů p. Václav Červený z Hradce prvního místa v oboru tomto zaujímá.

— P. Ferd. Willner, jenž r. 1858 Pražské konservatorium absolvoval, obdržel místo prvního hudebníka na lesnici při král. dvorské kapele v Berlíně. Od nového roku, kdež p. Willner své místo nastoupí, budou v kr. dv. kapele tři bývalí žáci Pražského konservatoria, totiž král. komorní virtuos p. Laub, král. komorní hudebník p. F. W. Ressel a p. Willner.

— Slečna Anna Güntherova zasnoubila se s panem Františkem Thomém, ředitelem divadla Pražského.

— Náš krajan Ferdinand Laub navrátí se příštího měsíce do svého domova a zřídí, než velkou uměleckou cestu nastoupí, v Praze koncert.

— Alexander Dreyschock dával dne 21. t. m. ve Vratislavě koncert, a spůsobil jím, jak se slovutný hudební znalec p. Hesse v „Schles. Ztg.“ vyjádruje, „nesmírné furory.“ Jeho báječná virtuosnost a ke všem nuancím uspůsobilý úhoz, jeho sběhlost ve hře, jeho hra oktáv atd., to vše praví p. Hesse, „roznítilo obecnstvo.“ Pan Dreyschock započal tento koncert novým triem do D-moll (rukopis) od V. J. Veita, o němž p. Hesse praví, že to jest uhlazená, okroublá a důkladná práce.

— Na den sv. Cecilie (22. listop.) slavil hudební ústav pana J. Prokše o 10. hodině ráno v chrámě Týnském Veni sancte. Při této příležitosti sloužil důst. P. Matiš Heinrich, hlavní farář a čestný kanovník velkou mši. Provozovalo se: Vokální veni cancte a mše do B-dur od V. Horáka, ředitele kůru, graduale a offortorium od J. Prokše.

— Důkladný hudebník a skladatel Karel Eduard Hofmann zemřel zde v sobotu dne 24. listopadu. Hofmann narodil se v Dürhennesdorfu v horní Lužici r. 1792 a byl syn učitele. Studoval gymnasium a theologii v Lobavě. Při vypuknutí francouzské války opustil svůj domov a odebral se maje odporuční listy na obchodnický dům Fiedler-Bešlaveni do Prahy, zdokonalil se v hudbě u V. Tomáška a přišel r. 1816 do domu knížete Paara co učitel hudby. Zde setrval 3 leta, načež se v Praze usadil. Hofmann vzdělal velký počet výtečných žáků a když ve Vídni prodléval, sprátelil se s Lud. Beethovenem, jehožto synfonie pre klavír arranžoval. Mimo to složil mnoho variací a jiných skladeb pro piano, které v Praze vyšly. Ve své nemoci složil ještě v chorálním slohu „Otče náš.“ Hofman pochován jest v pondělí dne 26. listop. Pokoj popeli jeho!

— Naše duchaplná krajanka sl. Alb. Z adrobil-
ková uspořádá dne 9. prosince ve Vidni svůj první
koncert. C. k. dvorní zhotovitel pian, p. J. Streicher dá
ke cti této mladistvé umělkyně tyto dni hudební soirée,
v nížto naše krajanka Beethovenovu sonatu Kreutzerovskou
se sl. Kreszovou přednáseti bude. Nejvýtečnější umělci
Vídenští budou toliko této zábavě přítomní.

— Obratný skladatel písní a sborů českých p. Ka-
rel Slavík zařídil v Těšíně v Slezsku ústav pro zpěv a
odebere se ještě tohoto měsíce na nové pole svého působení.

— Slavný slovanský virtuos na flétnu pan Teršák
zavítá v neděli dne 2. t. m. do Prahy, kdež co nevidět
koncert svůj uspořádá.

— Rodina Brousilovská z Prahy koncertovala
v Leicesteru s velkým úspěchem.

— Výtečný zpěvák Reichel, jehožto odstoupení od
zdejšího divadla bylo rovněž tak nemilé, jako neodůvod-
něné, zpíval tyto dni v Linci, s náramnou pochvalou Ar-
nolda Melchthala a zbudil zvláště svou nesmírnou výškou
velkou sensací. Umělec ten byl zvláště do Lince cestov-
val, aby onu úlohu zpíval ve prospěch svého přítele
Eduarda Kunce, někdejšího baritona při Pražském di-
vadle. Bylo by velmi potěšitelné, kdyby p. Reichel, jenž
své stálé obydlí v Praze má, ochotně při českých zpěvo-
hrách spoluúčinkovati chtěl.

— První vokální koncert Žofínské akademie
bude v sobotu dne 1. pros. o půl páté hod. odp. v sále
na Žofíně se odbýváti. Program je tento: I. oddělení:
1. Choral und Motett („Modleme se Otci svému. — „Vít-
tej sladký Těšiteli“) pro 4 mužské hlasy složil Jan Tro-
jan. (Z 16. stoloti.) 2. Národní písně pro tříhlasý žen-
ský sbor. a) Německá: „Der schwere Traum.“ b) Česká:
„Daleká široká pole.“ c) Srbská od Lužice: „Što tu mlodu
holču debnje.“ d) Německá: „Gemachte Blumen.“ 3. Šumí
Labe dolem plání, (A. Šmilovský), mužský sbor, slož. J.
L. Zvonař. 4. In te Domine speravi. Fuga pro smíšený
sbor, slož. K. Fr. Pietsch. II. oddělení 5. Žalm
„Wer unter dem Schirm des Höchsten wandelt“ pro čtvero-
hlasý sbor mužský složil Bernard Klein. 6. Národní
písně pro čtyřhlasý mužský sbor. a) Švédská: „Rosa lila
tjente på Konungens Gärd.“ b) Dánská: „Skammel han
boer sig ori Thy.“ c) Česká: „Žezulinka kuká“ — „Tluču,
tluču, otevřete,“ poslední uspořádal V. J. Veit. 7. Das
wunderbare Echo. Humoristická píseň pro čtyřhlasý muž-
ský sbor (s Echem), slož. Richard Genée. 8. Meerestille
und glückliche Fahrt. Mužský sbor, složil Antonín
Rubinstein. 9. Přednes na harfu na Don-Juan-Fan-
tasií od virtuosky slečny Marie Möšnerovy. 10. Zá-
věreční sbor z kantaty „Ich hatte viel Bekümmerniss“ pro
smíšený mužský sbor, slož. Seb. Bach. Bylo by žádoucí
a slušno, aby výbor Žofínské akademie rovnopráv-
nost šetře programy ku koncertům též v češtině
podával, což se tuším při druhém koncertě stane.

— Zdatný mladistvý skladatel p. Alojs Karel,
žák zdejšího konservatoria složil k Hálkově truchlohře
„Záviš z Falkenstein a“ prvním akcesitem odmě-
něné overтуру. Bylo by žádoucí, aby nová tato skla-
ba při nastávajícím představení se provozovala.

— Praktický vyučovací běh varhanní hry od
Jos. Förstera. Právě vyšel třetí sešit tohoto díla a
obsahuje 17 čísel co čtyřhlasá mannální cvičení. To, co

jsme o výtečnosti tohoto díla již při prvních dvou
sešitech rekli, musíme nyní opakovati. Čtyřhlasá cvi-
čení rozvrhl skladatel na dvě třídy a sice tak, že čí-
sla od 79 až do 88 výhradně homofonnímu, akkord-
nímu, čísla 89 až do 96 polifonnímu neb kontrapunkti-
ckému způsobu náležejí. Zde se naskytne učni příleži-
tosti, by se s jednoduchým jakož i s figurovaným slo-
hem seznámil. Jak p. skladatel, jenž sám praktickým
varhaníkem jest, tomu rozumí, aby veškerým číslem
karakter příhodného praeludia propůjčil, již jsme
se zmínili a držíme tedy tento třetí sešit, jenž co do
výbornosti s prvními souhlasí, za velmi užitečný a po-
třebný. Tóniny Dur a Moll brzy v soprano brzy
v bassu, brzy v některém středním hlase se na-
cházejíce střídají se s delšími větami. Choralní pře-
de hry a praeludia s jemnými rejstříky, jakož i s pl-
nými stroji kráčeji v posloupné těžkosti za sebou
a konec tohoto sešitu tvoří schvalně k tomu složená du-
chaplná fuga od J. Leop. Zvonaře, při kteréž se
střídání prstů na jedné a té klávesnici příjemným
způsobem naučiti možná. Kéžby naši p. učitelové a
varhaníci tohoto výtečného díla si povšimli; neboť až
dosud nakládá se bídě s tímto posvátným ná-
strojem! Školu tuto lze dostati u Rob. Veita v Praze
v předplatní ceně 2 zl. 40 kr. — Nákladem pána Kri-
stofa a Kuhé v Praze vyjde tyto dni druhý sešit
„Záboje,“ sbírky to česko-slovanských čtvero-
zpěvů a bude obsahovat kvartetto od oblíbeného Fr. Pi-
vody, „K bratrům“ od Vil. Blodka a „Otče náš“ od
Th. Bradského. Předplatní cena na všech šest se-
šitů jest pro Prahu 2 zl. 40 kr., s poštovní zásil-
kou 2 zl. 76 kr. Jednotlivý sešit stojí 60 kr. Předplatní
peníze buďtež zaslány pod adresou „Kristof a Kuhé, ob-
chodníci v musikalích v Praze.“ Jelikož v „Záboji“ ob-
sažené čtverozpěvy sbory jen v hlasech vycházeti bu-
dou, upozorňujeme pány odběratele, že na zvláštní přání
i partitury k nim v opisu obstaráme. Partitury ku kaž-
dému sešitu stojí 36 kr. r. č., ku všem šestím seši-
tům 2 zl. 10 kr. — Týchž nákladem vyšla čtvrtá pi-
seň „Na mou vlast“ od výtečného skladatele Fr. Pi-
vody. Všechny písní p. Pivodových vyjde, jak známo
dvanáct v předplatní ceně. Předplatní cena na
všech dvanáct písní, které skladatel našemu slovut-
nému národnímu pěvci panu L. Lukešovi věnoval, jest
pro Prahu 2 zl. 60 kr., s poštovní zásilkou 3 zl.
rak. č. Každý měsíc vyjdou dvě písničky, tak že v půl
letě všechny pánům odběratelům do rukou se dostanou.
Předplatní peníze buďtež zaslány pod adresou „Kristof a
Kuhé,“ obchodníci v musikalích v Praze. Zdar Bůh pod-
niknutí tomuto!

Z Budějovic, 26. listopadu *). (Zpěvácký spolek).

„Zdali spí aneb jen dřímá slavná dcera Buděje?“ táže se
v těchto důležitých dobách dojísta mnohý věrný vlastenec.
Na tuto otázku odpověditi krátce pouhým „spí“ — anebo
pouhým „dřímá“ — jest nemožno; jsouť zajisté n nás
tvrdí sedmispáči, jsou i přemnozí netečníci, „hnusné bez
balzámu mumie,“ jak praví slavný Kolár, jsou i věrn

*) Račte častěji psáti.

vlasti synové, z stran kterých jenom toho musíme litovati, že nijak nespojí se, ale každý živ jsa, a pro sebe dumaje, světlo národní vědomostí staví pod kbelec, aby nebylo viděno. A toto jest, co Budějovice činí téměř mrtvými v ohledu národním. Kdyby naši národovci tak se družili ku vznešenému cíli, jakož se druží lidé bez barvy k cíli ledajakému, dojistá by český lev radostným okem pohlížel na jedno z největších měst domácích. Ale jak jsme už pravili: národovci naši dumají každý pro sebe, a mlčí, když se odstrkuje jazyk a život národní. Ve spolku zpěvákém jest velký počet Čechův, a jenom skrovný počet pouhých Němcův, a přece neozývají se Čechové, aby krásné a po Evropě proslavené písně české v našem spolku zpěvákém nebyly jenom bídnými a povrženými podruhy. Toho důkaz nový měli jsme k nemalému zármutku svému na den 23. t. m., kdyžto zmíněný spolek jménem „slavností sv. Cecilie“ zřídil večerní zábevu v jednom tanečním sále. Bylo-li už divné každému, že ani hudebnictvo zdejší tak četné, ani spolek zpěváký pranicím ve chrámě neoslavili sv. patronky umění hudebného, kdežto beze slavné mše svaté nebývalo na ten den snad od počátku města našeho: bylo zvláště nám Čechům divno a bolestno, že Čechové ve spolku zpěvákém, kdežto ani ředitel, ani učitel zpěvu nejsou Němci, k tomu dojíti nechali, aby se jenom jeden sbor český (!) „Stáza čarodějnice“ přednášel. Že by se obecnstvu velmi přicházelo vděk hojnějším přednesem sborův českých, toho budiž mimo jiné důkazem, že tento jediný sbor český opakovan býti musel na všeobecnou žádost, kteréžto cti nedostalo se z německých žánrů. (Dokončení).

(J. L.) **Z Kolína.** (Opera.) K otevření nového zdejšího divadla chystají se zlomky z opery „Norma“ s českým textem. Bude se dávatí ouvertura, pak 1., 2. a 5. číslo prvního aktu a 8. číslo z druhého aktu. Jak doslychám, vystoupí v zlomkách těchto náš výtečný národní pěvec p. Lukes, pak p. K. Strakatý a slečna A. Blažková, absolvovaná žákyně konservatoria. Páni ochotníci by se byli ovšem lépe zavděčili, kdyby bývali místo této italské zpěvohry, národní českou operu „Dráteníka“ od p. Škroupa zvolili, v nížto pan Lukes nepřekonaným vzorem slouti může. Než co není bnde snad a zajisté si tím páni ochotníci chvalnou zásluhu získají.

(S—k.) **Ze Semil.** (Produkce zpěvák. spolku.) (Dokonč.) Mezi jinými slyšeli jsme zde arii z opery „Robert ďábel“, kterouž nadřčená paní F. P. výborně zpívala. I solo v „Cikánech“ přednesl p. J. Delavós dobře. — Seznalo se patrně, že jak ředitelstvo, tak i celý spolek všemožně se přičiňuje, by účelu svému dostáli; toliko litovati jest, že právě nejlepší sbory, ač dobře provedené byly, posluchačstvu nejméně se líbily. Náš sluch poslouchá raději cosi veselého, příjemného — než věci umělecké; proto bych myslil, by se na obě zřetej vzal a jedno s druhým se spojovalo.

(H. J.***) **Ze Slaného.** (Dokonč.) Dne 3. listop. působil zdejší střelecký sbor ku jmeninám p. Karla Hu-

batky, měšťanosty našeho, průvod s pochodněmi, při které příležitosti nezůstal zpěváký spolek netečným. Dobře provedeny byly tři cituplné české sbory, a to: Kantáta od Jos. Krejčího, Pozdravení pěvcovo od V. H. Veita a Společenská od Fr. Láblera (oba ze Zábaje). Před každým kusem, jakož i po něm hrála hudba některé pěkné skladby. Text prvního sboru byl v tiskárně páně Jerábkové u nás ozdobně vytištěn a p. měšťanostovi podán. Díky všem při té slavnosti účinkujícím! — Za týden po zastaveníku tomto došla náš zpěváký spolek radostná zpráva, že stanovy jeho od c. k. místodržitelství již jsou potvrzeny. Prejeme od srdce našemu zpěvákému spolku a nadějeme se, že nyní s pravou horlivostí chopí se toho díla, ježto si již dávno za eil svůj vytknul. Takovýmto pěstováním zpěvu povznese se i u nás hudba chrámová na vyšší stupeň dokonalosti a mnohou zábavu budeme míti děkovat šlechtným údům našeho spolku zpěvákého, kteří jisté český zpěv pěstovati budou. Zdař Bůh!

Brno. (Dop. pův.) Dne 4. t. m. bude zde odbývané skvělá beseda, v nížto na zvláštní pozvání účinkovat bude slovní národní pěvec p. Lukes, jenž některé národní písně přednese. Též uslyšíme nejnovější čtvero zpěv p. F. Vogla.

Drážďany. Český virtuos p. Jul. Schulhoff koncertoval zde s nejskvěleším úspěchem dne 26. listop. a přednášel mistrně trio C-dur od Haydna s panem Wasilewskim a Kummerem pak šesť svých vlastních skladeb.

Lipsko. Jako každoročně, tak i v letošní zimě budou se zde nedělní hudební zábavy u redaktora zdejšího hudebního časopisu p. Fr. Brendla odbývatí, v nichž zejména novější skladby se provozují. V zábavě dne 11. listopadu odbývané účinkoval Čech; pianista pan Fr. Bendel z Prahy; koncertní mistr p. Schmitt z Moskvy (violoncellista) a p. Haubold z Lipska. Hráli mezi jinými laké trio od Bendla, jehož adagio nás svou posvátností myšlenek a bohatostí v nápěvech velice překvapilo a uspokojilo; méně originální zdálo se nám finale. Nadzminěný skladatel přednášel mimo to ještě Lisztovu sonátu a dokázal že úplně vládnouti umí svou technikou.

Paříž. Císař Napoleon povolil skladateli Fel. Davidu roční plat 2400 franků.

Videň. Virtuos na housle M. Hauser odebere se na umělecké cesty do Valašska a Polska. M. Hauser vyjednává s moravským virtuosem Ernstem, by mu tento své „Sraduarky“ prodal. J. M. císař František rozkázal, aby se dvorní operní divadlo blíž Korutanské brány propachtovalo a sice od 1. dubna 1861 až do konce března 1866.

Li s t á r n a.

Panu Sp. v Loch. Pro jaké nástroje žádáte si žádané taneční kusy.

K tomuto číslu přiložena jest X. notová příloha, obsahující skladby od Fr. Müllera.